II. Fejezet

1993 és 1999 között négy újabb képzést indított karunk. 1993-ban a Diplomás Ápoló Szak (alapító vezetői Prof. Dr. Karmazsin László és Dr. Kovács Árpád), 1997-ben az Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus szak (Prof. Dr. Muszbek László akadémikus vezetésével), 1998-ban a Mentőtiszt képzés (Dr. Szép Imre irányításával), 1999-ben pedig a Gyógytornász képzés (Prof. Dr. Szepesi Kálmán és Dr. Gomez Roberto vezetésével) fogadhatott hallgatókat.

1993 sok szempontból döntő év volt a kar történetében. Ez az év a védőnőképzés életében is jelentős változást hozott, hiszen ekkor vált négy éves főiskolai képzéssé, a korábbi három éves rendszer helyett, illetve ekkor indult el több intézményben a Diplomás Ápoló szak, szintén nemzetközi minták alapján. A magyarországi képzés tantervének kidolgozásában, az ún. Project HOPE program keretén belül, elsődlegesen Dr. Doris M. Modly, a Clevelandi Egyetem professzora segédkezett, aki szakmai konzultációk alkalmával többször járt Nyíregyházán is, sőt részt vett az első végzős évfolyam államvizsgáján is.

1993 szeptemberét megelőzően csak Budapesten volt főiskolai képzés diplomás ápoló szakon. 1993-ban egyidejűleg indult meg az oktatás a Pécsi, a Szegedi és a Debreceni Orvostudományi Egyetemen.

A tervezési folyamat természetesen már korábban elindult, ahogyan arról a Magyar Televízió híradója 1991 decemberében tudósított.

A képzés tíz éves jubileuma alkalmából Dr. Kovács Árpád így emlékezett vissza a szak megalapításának időszakára:

„Az Egészségügyi Főiskolához való kötődésem az 1980-as évek végén kezdődött. Ekkor, mint a Megyei Kórház főigazgató-helyettese feladatul kaptam, hogy nyújtsak segítséget a főiskola megindulásához, a leendő orvos-oktatók és kórházi gyakorlati helyek kiválasztásához. Dr. Karmazsin László professzor úr, egykori tanárom színes egyénisége és elkötelezettsége a főiskoláért annyira magával ragadott, hogy alapvetően befolyásolta sorsom további alakulását. Az 1992-es esztendő fordulatot hozott életemben. A Jósa András Megyei Kórházi pályafutásomat a DOTE Egészségügyi Főiskoláján folytattam…A feladat, a már működő főiskolán megszervezni és elindítani a diplomás ápolóképzést. Ez az új típusú szakemberképzés még nem volt sehol az országban, sem curriculum, sem oktatási program, sem oktató”.

A program kidolgozása 1992 őszén kezdődött, a Népjóléti Minisztérium koordinálásával és felügyeletével, ahol a munka „vezéregyénisége” Sövényi Ferencné országos főnővér volt. A curriculum kidolgozásában a legfőbb partner a Pécsi Orvostudományi Egyetem volt.

A diplomás ápoló szak esetében ráadásul egy olyan programot kellett kidolgozni, amely nemcsak az általános nemzetközi feltételrendszernek felel meg, hanem az Európai Tanács által elfogadott „Európai Egyezmény a nővérek képzéséről és oktatásáról” irányelveinek is, hiszen ez volt a feltétele a nemzetközi értékű diplomának.

A világ fejlett egészségkultúrájú országaiban ugyanis már 20-25 évvel korábban kidolgozták az ápolás, mint tudomány és hivatás elméleti alapjait, filozófiáját, kompetenciáit, és az oktatást is ezekre az alapokra helyezték, ráadásul nemcsak főiskolai, hanem egyetemi diplomát adó képzés formájában is. A hazai ápolás minősége nem felelt meg a nemzetközi követelményeknek, mivel az ápolás folyamata uniformizálódott, vertikális tagozódása megszűnt, az egészségügy segédmunkájává degradálódott, következésképpen presztízsét is elveszítette.

Ahogyan visszaemlékezésében arra Dr. Kovács Árpád is utalt: a hazai egészségtudományi képzéseket az „*erős kórházcentrikusság, a betegségek gyógyításának oktatása jellemezte. Nem kapott elég hangsúlyt az egészség, mint érték, az egészségfejlesztés, az egészség és szociális helyzet kölcsönhatásainak ismeretrendszere, ezek felismerése, kezelése. Nem épült be az etika, az önismeret, a kommunikációs készségfejlesztés. Pedig az ápolói hivatás tartalmában és módszereiben jól elkülöníthető ismeretrendszert képez, a fejlett országokban saját jogú hivatás, önálló diszciplína, amely egyenrangúan illeszkedik más hivatásokhoz, így az orvosi hivatáshoz is”*.

Mindez azt is jelentette, hogy az ápoló képzést egy hazánkban teljesen újnak számító filozófia alapján kellett elindítani, azaz olyan szakembert kellett „kitermelni”, aki magabiztos, szakmailag felkészült, kreatívan gondolkodó, önálló munkára képes egészségügyi szakdolgozó. A DOTE segítő szándéka ebben az esetben sem hiányzott, hiszen olyan neves professzorok fémjelezték az oktatást, mint Dr. Boján Ferenc, Dr. Hadházy Csaba, Dr. Kövér András, Dr. Bíró Zsigmond, illetve Dr. Jóna István.

A képzés 1993-ban, több oktatáspolitikai döntést követően, két helyszínen indult el. A kelet-magyarországi régióban is meglévő hiányt pótló szak nappali tagozata – Gyula város önkormányzata hosszú ideje megfogalmazott törekvéseinek megfelelően – a DOTE rektorának döntése alapján Gyulán, míg a levelező tagozat Nyíregyházán kezdte meg működését.

A nappali tagozat Gyulára kerülésével kapcsolatos rektori döntésben elsődlegesen az játszott szerepet, hogy a városban évtizedek óta folyt magas szintű ápolóképzés, valamint rendelkezésre álltak a tárgyi és személyi feltételek is. Az épületet a város biztosította, a gyakorlati oktatás színteréül pedig az elismert, akkor még 1400 ágyas Pándy Kálmán Megyei Kórház szolgált. A szak gyulai tagozatának első vezetője Dr. Dankó Miklós volt, a nyíregyházi levelező képzést pedig Dr. Szabó Tünde irányította.

Az 1997-ben indított Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus szak szintén újdonság volt hazánkban. A tervezési folyamat már 1994-ben elindult, Prof. Dr. Muszbek László akadémikus és Dr. Góth László irányításával. A szakalapítási kérelmet a négy hazai orvostudományi egyetem (DOTE, POTE, SZOTE, HIETE) közösen készítette el, 1995 és 1996 folyamán zajlott le az engedélyeztetési folyamat, a képzés pedig 1997 szeptemberében indulhatott, nappali és levelező formában. A laboratóriumi diagnosztika ekkor már az orvostudomány egyik leggyorsabban fejlődő területének számított, ahol a tudományos eredmények gyakorlati felhasználása, illetve a korábban csak tudományos kutatásban használt módszerek, műszerek rutin diagnosztikai alkalmazása a legrövidebb átfutási idővel történik meg. Ez a felgyorsult fejlődés tette szükségessé a diplomás szakemberek képzését Magyarországon is. Mivel a szak főbb képzési moduljai a klinikai kémia, a mikrobiológia és a hisztokémia, illetve a képzés rendkívül gyakorlatorientált, szükségessé vált az oktatói kör bővítése, így az oktatást a Debreceni Orvostudományi Egyetem és a Kossuth Lajos Tudományegyetem Kémiai Tanszékcsoportja közösen végezte, a két egyetem között létrejött együttműködési szerződés alapján. A szak a kezdetektől debreceni székhellyel működött.

Prof. Dr. Muszbek László

Dr. Góth László

Az orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus szak célja olyan elméleti és gyakorlati felkészültséggel rendelkező felsőfokú végzettségű szakemberek képzése, akik képesek a klinikai és patológiai laboratóriumok analitikai munkájának önálló végzésére, a laboratóriumi munka szervezésére, kislaboratóriumok, illetve részlegek analitikai munkájának irányítására és

jártasak a laboratóriumi adatfeldolgozás korszerű módszereiben, valamint a gazdálkodás kérdéseiben is.

A szak képzési programja a hazánkban tapasztalható hiányosságok megszüntetését, a laboratóriumi analitikai munkát végző szakemberképzés színvonalának európai szintre történő emelését tűzte ki célul. A program nemzetközi tapasztalatokon és gyakorlaton és az ilyen képzettségű szakemberek iránti igény felmérésén alapult. A képzés szakmai követelményeinek, személyi és tárgyi feltételeinek csak az orvostudományi egyetemek bázisán működő egészségügyi főiskolák tudtak eleget tenni.

A szak alapításának ötlete, a tantervi program kidolgozása, elfogadtatása Dr. Muszbek László akadémikus, egyetemi tanár érdeme volt. Munkatársaival korszerű, nemzetközi szintű képzés alapjait teremtette meg. A gyakorlati megvalósítást, a működtetést Dr. Góth László főiskolai tanár, a szakhoz szervesen illeszkedő post-secondary program kidolgozását Dr. Hársfalvi Jolán egyetemi docens segítette.

Dr. Szép Imre

Úttörő vállalkozás volt a Mentőtiszt szak bevezetése és indítása is, hiszen hazánkban, 1998-ban, elsősorban Dr. Lukácskó Zsolt főigazgató kezdeményezésére nyíregyházi székhellyel indult el az első nappali tagozatos képzés. A szak programjának kidolgozásában az egyetem részéről Prof. Dr. Udvardy Miklós rektorhelyettes, a gyakorlat oldaláról pedig Dr. Szép Imre, az OMSZ Hajdú-Bihar Megyei Szervezetének, Dr. Halmay Balázs, az OMSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezetének vezető főorvosai, Dr. Pikó Károly, a Jósa András Megyei Kórház-Rendelőintézet Sürgősségi Betegellátó Osztályának vezető főorvosa, valamint Ujvárosy András vezető mentőtiszt, a kar részéről pedig Dr. Lipóczki Imre vettek részt. Dr. Lipóczki Imre az akkreditációs anyag elkészítésében, a tanterv előkészítésében oroszlánrészt vállalt Dr. Lukácskó

Zsolt mellett, majd hosszú időn keresztül volt a szak igazgató helyettese is. A szak első igazgatója Dr. Szép Imre volt.

Dr. Lipóczki Imre

A képzés célja nemcsak a szakemberhiány pótlása volt, hanem a szakma segítése annak, az akkoriban kidolgozott, követelménynek a megvalósításában, amely szerint a bajba jutott emberhez 15 percen belül meg kell érkeznie a megfelelő szintű ellátásnak, esélyegyenlőséget teremtve ezzel az ország egész területén. Ez azt jelentette, hogy több esetkocsi szolgálatot újjá kellett szervezni, további mentőállomásokat kellett létrehozni, és szükségessé vált olyan szakemberek képzése is, akik a sürgősségi betegellátás körülményei között szükségessé váló egyes orvosi beavatkozások szakszerű és biztonságos elvégzésére is alkalmasak. Ekkoriban indult el az a program is, mely egyes kórházakban, intézményekben a sürgősségi betegellátó osztályok megszervezését tűzte ki célul, s amelyek szintén igényelték a jól képzett szakembereket, részben a már ekkor problémaként jelentkező orvoshiány miatt is.

Dr. Balázs György professzor, aki Szép főorvost követően három évig, nyugdíjazásáig irányította a szak munkáját, egyik írásában így fogalmazott a mentőtiszt képzés fontosságát illetően:

„A mentőtiszti szak fontosságát nem kell különösebben hangsúlyozni, hiszen ők azok, akik az úgynevezett első ellátást végzik, megadják a betegnek a legfontosabb esélyt arra, hogy életben maradjon, maradéktalanul meggyógyuljon. Ehhez pedig arra van szükség, hogy a riasztástól számított tizenöt percen belül a mentőtiszt a helyszínre érjen, felismerje a bajt, és megtegye a szükséges lépéseket. Ha jól dolgozik, az orvosnak és páciensnek egyaránt nyert ügye, az élethez jó esélye van. Szakemberek előtt nem titok, hogy ez a tizenöt perces elérés ma még nem általános. Éppen a főiskolai képzés segíthet azonban sokat abban, hogy a helyzet folyamatosan javul…A nyíregyházi főiskolán hetvenéves koromig

dolgoztam, mégpedig szívesen és szeretettel, hiszen igen jó kollektíva alakult ki, a segítőkészség az oktatók, a vezetés, a kollégák és hallgatók részéről egyaránt mindennapi tapasztalatnak számított".

Az évtized végén, a dinamikus fejlesztés egyik utolsó állomása volt az 1999-ben elindított Gyógytornász Szak. Hazánkban 1975 óta létezik főiskolai szintű gyógytornász szak. 1987-ig csak Budapesten az Orvostovábbképző Egyetemen nyílt erre lehetőség, míg 1990-től a Szegedi és a Pécsi Orvostudományi Egyetem keretein belül is elindult a képzés. A két intézmény azonban nem tudta a szükséges szakember-utánpótlást biztosítani, így néhány év után szükségessé vált, hogy újabb helyszínen teremtődjenek meg a feltételek a képzéshez. Az évtized elején rövid ideig Miskolcon is működött gyógytornász szak, ez azonban 1993-ban megszűnt, ez pedig azt jelentette, hogy az ország északi és keleti régiói szinte teljesen szakember-utánpótlás nélkül maradtak, így egyre sürgetőbbé vált a képzés beindítása.

A képzés Nyíregyházán indult volna, az indítás feltételei Debrecen kivételével Miskolcon és Nyíregyházán is megvoltak, de a felsőoktatás átszervezésének viharai Debrecenbe sodorták. A szakindítás engedélyeztetése Dr. Lipóczki Imre, Dr. Lukácskó Zsolt, Gardi Zsuzsa a Magyar Gyógytornászok Társasága elnöke, nyugalmazott főiskolai docens, Tóth Lajos Tiborné nyugalmazott főiskolai docens és Dr. Udvardy Miklós egyetemi tanár érdeme. Konkrét megszervezése Dr. Karmazsin László és Dr. Roberto Gomez nevéhez fűződik.

Szepesi Kálmán professzor, a szak első igazgatója, így emlékezett vissza az indítás körülményeire:

Prof. Dr. Szepesi Kálmán

„Magam, aki a szak alapító igazgatója lettem, az Ortopédiai Klinika igazgató professzoraként éltem meg nemcsak klinikánk, de egész régiónk vonatkozásában a gyógytornászaink kicsiny létszámából adódó gondokat, és azt, hogy az idősebb kollégák utánpótlására még lehetőséget sem láttunk. Sok évvel korábban volt ugyan Debrecenben gyógytornászképzés, és azok, akik még munkaképes korban voltak, nagyrészt ebből a forrásból származtak. Adminisztratív okokból azonban ezt a képzést városunkban sok évvel korábban megszűntették. Egyértelmű volt tehát a feladat, újra meg kell teremteni a képzés feltételeit…Magán a szakon történő képzést helyettesemmel, Dr. Gomez Roberto főorvossal együtt kellett megszerveznünk. Ő vezető főorvos volt a Gyógyfürdőben, és így közvetlenül tudta irányítani az ott dolgozó gyógytornászok tevékenységét, akiktől a hallgatók oktatását a szigorúbban vett gyógytornász tantárgyakban vártuk…Az elméleti és klinikai tárgyak oktatását az egyetem Általános Orvosi Karának tanszékeitől kellett kérnünk, és ez az én feladatom volt. Jó érzés volt, hogy a vezető professzorok megértették ennek a képzésnek a fontosságát, és kivétel nélkül készséggel vállalták tantárgyuk oktatásának biztosítását gyógytornászaink számára”.

Az 1998-as sikeres akkreditációt követően 1999 szeptemberében indult el a szak, debreceni helyszínnel.

Ahogyan arra Szepesi professzor is utalt, a debreceni gyógytornászképzésnek voltak már előzményei. Erről korábban az első szakigazgató-helyettes, Dr. Gomez Roberto írt részletesebben egy publikációjában:

„A debreceni gyógytornászképzés története egészen az ötvenes évekre nyúlik vissza. Ez időben a Heine-Medin kór járványosan fordult elő hazánkban, nagyszámú áldozatot követelve. A betegségben szenvedők ellátása érdekében 1957-ben indult be először Debrecenben gyógytornászképzés, a budapesti képzés kihelyezett részeként. A képzés ideje 2 év volt, nappali illetve munka melletti tagozaton”.

Dr. Gomez Roberto

A képzés jellemzően munka mellett folyt, hiszen, ahogyan arra Gardi Zsuzsa, a Magyar Gyógytornászok Társaságának korábbi elnöke egyik írásában utalt: „*Munka melletti, mert délelőtt a bénult betegeket kellett ellátni és csak délután volt idő az órák leadására*”.

Dr. Gomez Roberto írásából tudjuk, hogy az ekkor végzettek *„gyógytornász oklevelet kaptak. A képzés a Debreceni Orvostudományi Egyetemen kapott helyet, a gyakorlatok azonban nagyrészt a Debreceni Gyógyfürdő Fizioterápiás Részlegén zajlottak.*

Szakmai vezetője Dr. Lutther Béláné, kiemelkedő gyógytornász személyiség volt. E kiváló szakember Dr. Madzsar Józsefné Jászi Alice tanítványaként a budapesti oktatás fő vonalait követte…Az oktatásban főleg budapesti szakoktatók, illetve helyi professzorok, tanárok, klinikusok vettek részt, olyan kiemelkedő személyiségek, mint Prof. Dr. Pap Károly, Prof. Dr. Petrányi Gyula, Dr. Papp Zoltán és Dr. Kalapos Sándor”.

Az oktatás egyik fő bázisa természetesen a főiskolai képzés esetében is a Nagyerdei Gyógyfürdő volt, amely rendelkezett az oktatáshoz szükséges

összes adottsággal és felszereléssel. A fürdőben megtalálható minden fizioterápiás eljárás (a balneoterápiától a fototerápiáig), amely szükséges a hallgatók oktatásához. A klinikai tárgyak oktatását természetesen az egyetemen belül kellett megoldani, ehhez első lépésben az Egyetem sugárúti épületben kapott meg a szak néhány helyiséget, végleges elhelyezését később a Kassai úton felépült új épületszárny biztosította.

Az indításban a Magyar Gyógytornászok Társaságának vezetői is aktívan segítettek, különösen Gardi Zsuzsa, a társaság elnöke, illetve Gerencsér Zsuzsanna, aki ekkoriban a magyar társaságot képviselte a Nemzetközi Gyógytornász Szövetség egységes európai képzési standardjait kidolgozó bizottságában.

Mindezek alapján elmondható, hogy a kar első évtizedére a gyors és dinamikus fejlődés volt a jellemző. Az újonnan indított szakok közül négy olyan is szerepelt a főiskola kínálatában, amelyek korábban nem léteztek Magyarországon, így az első évtized az igazi „úttörőmunka" jegyében telt. A tantervek kialakítása nemzetközi minták alapján történt, ez a munka azonban nemcsak egy egyszerű adaptációt jelentett, hanem személyes konzultációkat is olyan neves külföldi szakemberekkel, akik vállalták, hogy a helyszínen segítik a curriculumok kidolgozását.

A kar alapító főigazgatója, Dr. Lukácskó Zsolt az egyetem vezetésének, rektorainak bizalmát élvezte, hatalmas támogatást kapott munkájához. Körültekintő egyeztetéseket folytatott a szakok indításánál, a fejlesztéseknél, személyi döntéseknél, továbbá a kar adminisztrációs, pénzügyi rendszerének kialakításakor, valamint infrastruktúra fejlesztési ügyekben.

Számos jelentős, országos hatáskörű szakmai testületnek volt tagja (Egészségügyi Tudományos Tanács Felsőoktatási Bizottsága, Felsőoktatási Tudományos Tanács Tervezési és Finanszírozási Bizottsága, Felsőoktatási Főigazgatói Konferencia vezetősége, Szociális Szakképzési Bizottság stb.) – így kellő információval, rálátással rendelkezett és egyben érdekképviseleti lehetőséggel is bírt. Mindezek, továbbá a széles nemzetközi kapcsolatok (több mint húsz ország), a négy orvostudományi egyetem főiskolai képzéseinek együttműködése – és a megbízható helyi

oktatói, gazdasági, adminisztratív háttér adta azt a lehetőséget, hogy dinamikusan fejlődhetett a nyíregyházi képzés.

Az első évekre így a nemzetközi kapcsolatok igen széles körű és rendkívül gyors bővülése is jellemző volt. Már az Általános Szociális Munkás szak indításában is jelentős szerepet vállaltak amerikai és német szakértők, akik nemzetközi ösztöndíjak és pályázati programok támogatásával hosszú hónapokat töltöttek az intézményben. Hasonló módon került kialakításra az Egészségügyi Ügyvitelszervező képzés tanterve, amelyben főleg amerikai és holland szakértők vettek részt, illetve a Diplomás Ápoló szak programja. Ez utóbbi esetében már nemcsak tengerentúli szakértők segítették a munkát, hanem több európai ország képviselői is, illetve egy olyan nemzetközi, az egyes kormányok közötti megállapodáson alapuló tantervfejlesztő program, amely egységesítette az egyes országok tanterveit és képzési szintjeit.

Ennek a fejlesztő munkának számos eredménye lett. Egyrészről mind az oktatók, mind a hallgatók számára természetessé vált, hogy külföldi szakértők, vendégoktatók folyamatosan jelen vannak a képzésekben, másrészről magától értetődővé vált, hogy az oktatók és a hallgatók egyaránt részt vehetnek nemzetközi tanulmányutakon, külföldi részképzésen és vendégoktatáson, jóval a Bologna-folyamat és az uniós csatlakozás előtt. A kormányközi támogatásnak és megállapodásoknak köszönhetően olyan képzési programok kerültek bevezetésre, amelynek eredményeképpen az egészségtudományi képzési területen szerzett hazai diplomák már ekkor automatikusan elfogadottak voltak a világ legtöbb országában.

A képzési kínálat dinamikus fejlődését szemlélteti az alábbi áttekintő táblázat is, amely jól mutatja, hogy a tervezés, a főiskola vezetésének stratégiája szerint szinte évente rukkolt elő az intézmény valamilyen új szakkal.

A képzési kínálat alakulása a Debreceni Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskoláján, 1990-2000.

Az indítás éve	Az indított szak	A képzés helye	Az első évfolyamra felvételt nyert hallgatók létszáma
1990	Általános Szociális Munkás	Nyíregyháza	30
1990	Védőnő	Nyíregyháza	30
1991	Egészségügyi Ügyvitelszervező	Nyíregyháza	21
1993	Diplomás Ápoló	Nyíregyháza és Gyula	39+43
1997	Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus	Debrecen	41
1998	Mentőtiszt	Nyíregyháza	39
1999	Gyógytornász	Debrecen	57

A képzési kínálat bővülése természetszerűleg járt együtt a hallgatói létszám dinamikus bővülésével. A szakok iránt nagy volt az érdeklődés, jellemző volt a háromszoros, ötszörös, egyes képzések esetében a kilencszeres, tízszeres túljelentkezés. Ez részben növelte az államilag finanszírozott nappali képzésekre felvehető létszámokat, részben, az évtized közepétől egyes szakokon a képzési kínálat a levelező tagozatok elindításával is bővült, amely részben növelte a hallgatók összlétszámát, részben a költségtérítéses képzésben résztvevőkét. Míg 1990-ben a hallgatói

összlétszám 60 fő volt, addig 1995-re már közel ezer hallgató járt a főiskolára.

Az intézmény így néhány év után már helyhiánnyal küzdött, hiszen a Sóstói úti épület egyre szűkösebbnek bizonyult. A kezdeti időszakban az épület ugyanis nemcsak oktatási épületként funkcionált, itt került kialakításra a főiskola kollégiuma is, amely 50 fő befogadását tette lehetővé. Természetes látvány volt, hogy a hallgatók papucsban járnak az órákra. Ahogyan arra Vitál Attila, a Hallgatói Önkormányzat második elnöke egyik írásában utalt, a nyíregyházi diákok igencsak irigyelték kollégista társaikat, „*hiszen az órák kezdete előtt elegendő volt öt perccel hamarabb ébredniük, s a lyukas óráikat a saját ágyukban tölthették. Mondhatom családias volt a légkör, néhány hét alatt valamennyien ismertük egymást.”*

Az elhelyezési gondok megoldására a főiskola vezetése tárgyalásokat kezdett a megye és a város vezetőivel, melynek eredményeképpen az intézmény kollégiumi célra megkapta a Bethlen Gábor utcán lévő, és korábban a Kelet-Magyarországi Állami Építőipari Vállalat munkásszállójaként működő épületegyüttest, oly módon, hogy az épületet 1992-ben Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlése és Nyíregyháza város önkormányzata fele-fele részben megvásárolta a Debreceni Orvostudományi Egyetem részére és átadta a karnak. Az új kollégium kialakítása, bővítése és átalakítása 1992 és 1998 között zajlott le. Azonnali átalakítással 150 fő elhelyezésére nyílt lehetőség, mivel az 1976-ban átadott épület igen elhanyagolt állapotban volt. Korszerűsítést nem végeztek rajta, elektromos hálózata korszerűtlen volt, a nyomó- és lefolyó vezetékek elavultak, a beázás állandósult, konyhai berendezései erősen elhasználódtak. A gyors átalakítást követően 1995-ben tetőtér beépítéssel újabb 54 férőhellyel bővült a létesítmény. 1998-ban a korábbi konyhai rész átalakításával újabb 50 fő elhelyezésére nyílt lehetőség.

Az évtized során hasonló ütemben folyt a tanügyi épületegyüttes átalakítása és bővítése. Elkészült a Sóstói úti épület rekonstrukciója és tetőtéri beépítése, amellyel megszületett a „főépület” ma ismert arculata, és amely 1570 m²-el bővítette az épület alapterületét. 12 tanterem, 26 irodahelyiség, néhány vendégszoba és szociális helyiségek átadására került sor. A megyei önkormányzat 1997 év végi döntése alapján a korábbi Gyermek és Ifjúságvédő Intézet szomszédos épületének átadása is lezajlott. Ez az épület eredetileg bentlakásos gyermekotthon volt, melyet a gyermekvédelem megváltozott jogszabályi feltételrendszere miatt a megye megszűntetett, így az átadás nem zavarta meg az intézmény működését.

Az épület elég leromlott és elhanyagolt állapotban volt, amit a kar 1999-ben saját erőből, tetőtér ráépítéssel felújított. Az alapterület jelentősen bővült (1894 m²), itt kaptak elhelyezést a mentőtiszt, az ápoló és a védőnő képzések speciális szaktantermei, az új könyvtár és az ebédlő.

A dinamikus fejlődésnek köszönhetően 1995-ben jogi-szervezeti változás is bekövetkezett, hiszen jelentős elismerésben részesült az intézmény azzal, hogy elnyerte a kari státuszt. Ennek értelmében elnevezése is a Debreceni Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kara lett. Muszbek László professzor, akadémikus, az egyetem akkori rektora így nyilatkozott erről egyik írásában:

„Az intézmény fejlesztési koncepciója összhangban áll mind az európai egészségügyi és szociális ellátási rendszerek minőségi követelményeivel, mind a hazai egészségügyi reformtörekvések körvonalazódó elképzeléseivel, igényeivel.

Elismeréssel nyilatkozhatunk vezető elődeink azon törekvéséről, amely annak idején örömmel vállalta a főiskola befogadását és minden eszközzel támogatta annak fejlesztését. Bölcs és megalapozott döntésként üdvözöljük főhatóságunk minősítését, amely a fiatal főiskolát egyetemünk egyik karává léptette elő. Mi, az egyetem jelenlegi vezetői a főiskolai kart a Debreceni Orvostudományi Egyetem szerves részének tekintjük, és kedves kötelességünknek tartjuk, hogy minden lehető eszközzel biztosítsuk e fiatal intézmény töretlen, dinamikus fejlődését”.

A képzési kínálat és az infrastruktúra bővítésének időszakában esett át az intézmény az első akkreditáción is, 1996-ban. A minősítés sikeres volt, az Országos Akkreditációs Bizottság kiválóra értékelte a kar munkáját, európai színvonalúnak és iskolateremtőnek minősítve azt. Különös súlyt adott ennek a véleménynek az, hogy a neves tudósokból álló Látogató Bizottságot Dr. Vízi E. Szilveszter a Magyar Tudományos Akadémia akkori alelnöke, későbbi elnöke, orvos-akadémikus vezette.

A bizottság elnöke írásos értékelésében a következőképpen írt a kar munkájáról: *„A Nyíregyházára kihelyezett Egészségügyi Főiskolai Kar rendkívül jól szervezett, professzionálisan vezetett intézmény. Szerencsésen ötvöződik a Debreceni Orvostudományi Egyetemmel. Különösen a gyakorlati képzése kiemelendő…Az egyetem és a főiskolai kar oktatóinak szoros együttműködése teszi lehetővé a képesítési követelményekben megfogalmazott elvárások magas szintű teljesítését. Az oktatás feltételei mind a szociális szférában, mind az egészségügyi ellátó rendszerben egyaránt megfelelnek a képesítési követelményeknek és esetenként európai színvonalat biztosítanak”.*

Abban az időszakban még szokatlan módon, az akkreditációs folyamatban, a karral rendszeres kapcsolatot tartó külföldi szakemberek is részletes szakmai értékelést adtak az intézményben folyó oktatási munkáról. Prof. Dr. Israel Sela, (az amerikai A.J.D.C. Joint szervezet magyarországi igazgatója) így fogalmazott: „*Programjuk Magyarország más intézményeihez viszonyítva rendkívül színvonalas és bármelyik nyugati országban megállja a helyét*”.

Dr. Gotthart Schwarz, a müncheni Fachhochschule professzora véleménye szerint: *„Imponáló, hogy – Magyarország nehéz általános helyzete ellenére – igen rövid idő alatt sikerült egy új főiskola számára koncepcionális, szervezeti, financiális, technikai és személyi alapokat létrehozni és stabilizálni. Nézetem szerint ez a fejlődés a modern intézményvezetés sikeres példája”.*

Dr. Gotthart Schwarz

Norbert Lippenmeier, a Kasseli Egyetem vezető oktatója a következőképpen vélekedett: „*A DOTE nyíregyházi Egészségügyi Főiskoláján modern, a nyugat-európai színvonalnak megfelelő, a társadalmi változásokra rugalmasan reagáló képzés folyik…Az oktatás szintje hazai vonatkozásban vezető helyen van, nemzetközileg pedig kiállja az összehasonlítás próbáját a nyugat-európai oktatási intézményekkel”.*

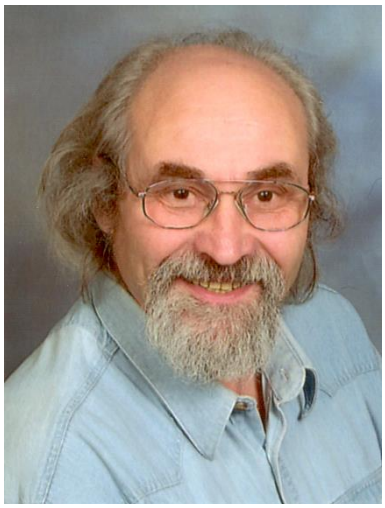

Norbert Lippenmeier

Az intézmény történetének első évtizede nemcsak a karrá nyilvánítás, a kiválóra minősített akkreditációs értékelés és a folyamatos képzésfejlesztés miatt tekinthető sikeresnek. Ekkor alakultak ki azok a hazai és nemzetközi kapcsolatok is, amelyek meghatározói lettek az intézmény későbbi fejlődésének.

©Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar

Szerkesztették: Fábián Gergely és Ricsei Béla